Mărturisirea Scoțiană

Prefața

Mărturisirea de credință mărturisită și crezută de protestanții din Regatul Scoției, publicată de ei în Parlament și ratificată și aprobată de stările acestuia ca doctrină sănătoasă și dreaptă, întemeiată pe adevărul infailibil al Cuvântului lui Dumnezeu.

MATEI 24. Și această veste bună a Împărăției va fi propovăduită în toată lumea, ca mărturie pentru toate neamurile, și atunci va veni sfârșitul.

Stările Scoției, împreună cu locuitorii ei care mărturisesc sfânta Evanghelie a lui Hristos Isus, către compatrioții lor și către toate celelalte regate și neamuri care mărturisesc împreună cu ei pe același Domn Isus, le doresc, drept salutare, har, milă și pace de la Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, cu Duhul judecății drepte.

De mult am însetat (iubiți frați) să facem cunoscută lumii suma acelei doctrine pe care o mărturisim și pentru care am suferit ocară și primejdie. Dar atât de mare a fost furia Satanei împotriva noastră și împotriva adevărului veșnic al lui Hristos Isus, născut acum din nou, de curând, printre noi, încât până în ziua de azi nu ni s-a dat răgaz să ne limpezim conștiințele, cum foarte bucuros am fi făcut: căci cât de zbuciumați am fost un an întreg ce a trecut, cea mai mare parte a Europei (după cum presupunem) știe. Dar, văzând că, din bunătatea nemărginită a Dumnezeului nostru (care nu îngăduie niciodată ca cei năpăstuiți ai Săi să fie cu totul dați de rușine), am dobândit, peste așteptări, ceva odihnă și libertate, n-am putut să nu dăm la iveală această scurtă și limpede Mărturisire

a acelei doctrine care ne este înfățișată și pe care o credem și o mărturisim; în parte, spre mulțumirea fraților noștri, ale căror inimi, nu ne îndoim, au fost și sunt încă rănite de batjocura plină de ură a celor care încă n-au învățat să vorbească bine; și în parte, spre a astupa gurile hulitorilor neobrăzați, care osândesc cu îndrăzneală ceea ce n-au nici auzit, nici înțeles. Nu că am socoti că răutatea înveninată a unora ca aceștia poate fi vindecată prin această simplă Mărturisire; nu, știm că mireasma plăcută a Evangheliei este și va fi moarte pentru fiii pierzării. Ci avem în vedere mai ales pe frații noștri slabi și neputincioși, cărora am dori să le împărtășim adâncul inimilor noastre, ca nu cumva să fie tulburați sau duși de felurimea zvonurilor pe care Satana le răspândește împotriva noastră, spre zădărnicirea acestei preaevlavioase întreprinderi a noastre; declarând solemn că, dacă cineva va găsi în această Mărturisire a noastră vreun articol sau vreo propoziție potrivnică sfântului Cuvânt al lui Dumnezeu, să binevoiască, din bunătatea sa și de dragul dragostei creștine, să ne înștiințeze despre aceasta în scris; iar noi, pe onoarea și credința noastră, îi făgăduim satisfacție din gura lui Dumnezeu (adică din Sfintele Sale Scripturi) sau altfel îndreptarea a ceea ce va dovedi că este greșit. Căci pe Dumnezeu Îl luăm martor în conștiințele noastre că din inimă urâm toate sectele de erezie și pe toți învățătorii de doctrină greșită; și că, cu toată smerenia, îmbrățișăm curăția Evangheliei lui Hristos, care este singura hrană a sufletelor noastre și, de aceea, atât de prețioasă pentru noi, încât suntem hotărâți să suferim cea mai cumplită primejdie lumească mai degrabă decât să îngăduim să fim lipsiți de ea. Căci de aceasta suntem cât se poate de sigur încredințați: că oricine se leapădă de Hristos Isus sau se rușinează de El înaintea oamenilor va fi tăgăduit înaintea Tatălui și înaintea sfinților Săi îngeri. Și de aceea, cu ajutorul Duhului puternic al aceluiași Domn al nostru Isus, ne propunem cu tărie să rămânem până la sfârșit în mărturisirea acestei credințe a noastre, după cum urmează în articole.

I - Despre Dumnezeu

NOI mărturisim și recunoaștem un singur Dumnezeu, *Deut. 6.4. 1 Cor. 8.6. Is. 44.4, 5. 1 Tim. 1.17. 1 Împ. 8.17. 2 Cron. 8 18. Ps. 139.7, 8. Gen. 17.1. 1 Tim. 6.15, 16 Ex. 3.14, 15. Mat. 28.19. 1 Ioan 5.7. Gen. 1.1. Evr. 11.3. Fapt. 17.28. Prov. 16.4.* de care numai de El trebuie să ne alipim, pe care numai pe El trebuie să-L slujim, căruia numai Lui trebuie să ne închinăm și în care numai în El trebuie să ne punem încrederea; care este veșnic, infinit, nemăsurat, de necuprins, atotputernic, nevăzut, unul în substanță și totuși deosebit în trei Persoane: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt; prin care mărturisim și credem că toate lucrurile din cer și de pe pământ, atât cele văzute, cât și cele nevăzute, au fost create, sunt păstrate în ființa lor și sunt cârmuite și călăuzite de providența Sa de nepătruns, spre scopul pe care înțelepciunea, bunătatea și dreptatea Sa veșnică l-a rânduit pentru ele, spre arătarea propriei Sale slave.

II - Despre crearea omului

NOI mărturisim și recunoaștem că acest Dumnezeu al nostru l-a creat pe om (anume *Gen. 1.26, 27.* pe primul nostru părinte, Adam), din care Dumnezeu a întocmit și pe femeie, etc. *Col. 3.10.* după chipul și asemănarea Sa; căruia i-a dat înțelepciune, stăpânire, dreptate, voință liberă și cunoaștere limpede a Lui Însuși, așa încât în toată firea omului nu se putea observa nicio nedesăvârșire: din care cinste și desăvârșire au căzut amândoi, bărbatul și femeia; femeia, *Ef. 4 24 Gen. 3.6. Gen. 2.17.* fiind înșelată de șarpe, iar bărbatul, ascultând de glasul femeii, amândoi uneltind împotriva suveranei Maiestăți a lui Dumnezeu, care în cuvinte lămurite amenințase mai înainte cu moartea, dacă ar fi îndrăznit să mănânce din pomul oprit.

III - Despre păcatul originar

PRIN această călcare, numită îndeobște păcatul originar, chipul lui Dumnezeu a fost cu totul șters în om, *Ps. 51.5. Rom. 5 10. Rom. 7.5. 2 Tim. 2.26. Ef. 2.2, 3. Rom. 5.14, 12. Rom. 6.23. Ioan 3 5. Rom. 5.1. Filip.*

1.29. iar el și urmașii lui au devenit prin natură vrăjmași ai lui Dumnezeu, robi ai Satanei, slujitori ai păcatului, încât moartea veșnică a avut și va avea putere și stăpânire peste toți cei care n-au fost, nu sunt sau nu vor fi regenerați de sus; care regenerare este lucrată prin puterea Duhului Sfânt, care lucrează în inimile aleșilor lui Dumnezeu o credință sigură în făgăduințele lui Dumnezeu, descoperite nouă în Cuvântul Său; prin care credință ei Îl apucă pe Hristos Isus, cu harurile și binefacerile făgăduite în El.

IV - Despre descoperirea făgăduințelor

Căci aceasta o credem cu statornicie: că Dumnezeu, după înfricoșata și îngrozitoarea lepădare a omului de la ascultarea de El, *Gen. 3.15*. *Gen. 3.9*. *Gen. 12 3*. *Gen. 15 5, 6*. *2 Sam. 7.14*. *Is. 7.14 Is. 9 6 Hag. 2.6 Ioan 8.56*. l-a căutat din nou pe Adam, l-a chemat, l-a mustrat pentru păcatul lui, l-a dovedit vinovat de el și, în cele din urmă, i-a dat o făgăduință plină de bucurie, anume că sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui, adică va nimici lucrările diavolului: care făgăduință, după cum a fost repetată și făcută tot mai limpede din vreme în vreme, tot așa a fost primită cu bucurie și păstrată cu cea mai mare statornicie de toți credincioșii, de la Adam la Noe, de la Noe la Avraam și de la Avraam la David, și tot așa mai departe, până la întruparea lui Isus Hristos; toți aceștia (adică părinții credincioși) sub Lege au văzut zilele pline de bucurie ale lui Hristos Isus și s-au bucurat.

V - Dăinuirea, creșterea și păstrarea Bisericii Sale

Ezec. 6.5, 6.7, 8, 9 etc. NOI credem cu cea mai mare statornicie că Dumnezeu Își păstrează, Își învață, Își înmulțește, Își cinstește, Își împodobește Biserica și o cheamă din moarte la viață în toate veacurile, *Gen. 12.1*. *Gen. 13.1*. *Ex. 1.1 Ex. 1.20*. *Ios. 1.3. și 23 4 1 Sam. 10.1*. *1 Sam. 16 13 2 Sam. 7 12 2 Împ. 17.15, 16* etc. de la Adam până la venirea lui HRISTOS ISUS în trup: căci pe Avraam l-a chemat din țara tatălui său, pe el l-a învățat, sămânța lui a înmulțit-o, pe

aceasta a păstrat-o în chip minunat și a izbăvit-o și mai minunat din robia și tirania lui Faraon; lor le-a dat legile, rânduielile și ceremoniile Sale. Pe ei i-a făcut să stăpânească țara Canaanului; lor, după judecători și după Saul, le-a dat pe David ca rege; căruia i-a făgăduit că din rodul coapselor lui va ședea unul pe vecie pe scaunul său împărătesc. La același popor a trimis din vreme în vreme prooroci, ca să-l aducă înapoi pe calea cea dreaptă a Dumnezeului lor, de la care adesea se abăteau prin idolatrie. Și, deși, pentru disprețul lor încăpățânat față de dreptate, a fost silit să-i dea în mâinile vrăjmașilor lor, *2 Împ. 24. 3, 4* etc. după cum amenințase mai înainte prin gura lui Moise, astfel încât cetatea sfântă a fost nimicită, *Deut. 28.36, 38* etc. Templul ars cu foc, *2 Împ. 25.1*. *Dan. 9 2*. *Ezra 1* etc. *Hag. 1 14*. *Zah. 3.1*. și toată țara lăsată pustie vreme de șaptezeci de ani, totuși, din îndurare, i-a adus din nou la Ierusalim, unde cetatea și Templul au fost zidite din nou, iar ei, împotriva tuturor ispitelor și atacurilor Satanei, au rămas până la venirea lui Mesia, potrivit făgăduinței.

VI - Despre întruparea lui Hristos Isus

Când a venit plinirea vremii, *Gal. 4 4*. *Luca 1.31*. *Mat. 1.18*. *Mat. 2.1*. *Rom. 1.3*. *Mat. 1.23*. Ioan 1.2.45. *1 Tim. 2 5*. Dumnezeu L-a trimis în această lume pe Fiul Său, înțelepciunea Sa veșnică, substanța propriei Sale slave, care a luat firea omenească din substanța unei femei, anume a unei fecioare, și aceasta prin lucrarea Duhului Sfânt; și astfel S-a născut sămânța cea dreaptă a lui David, Îngerul marelui sfat al lui Dumnezeu, adevăratul Mesia cel făgăduit, pe care Îl recunoaștem și Îl mărturisim Emanuel, Dumnezeu adevărat și om adevărat, două firi desăvârșite unite și împreunate într-o singură persoană. Prin această mărturisire a noastră osândim ereziile vrednice de osândă și molipsitoare ale lui Arie, Marcion, Eutihie, Nestorie și ale altora asemenea, care fie tăgăduiesc veșnicia Dumnezeirii Lui, fie adevărul firii Lui omenești, fie le amestecă, fie le despart.

VII - De ce se cuvenea ca Mijlocitorul să fie Dumnezeu adevărat și om adevărat

NOI recunoaștem și mărturisim *Ef. 1.3.4, 15, 6*. că această preaminunată împreunare dintre Dumnezeirea și omenitatea lui Hristos Isus a purces din hotărârea veșnică și neschimbătoare a lui Dumnezeu, din care izvorăște și de care atârnă și mântuirea noastră.

VIII - Despre alegere

Căci același Dumnezeu și Tată veșnic, *Ef. 1.11*. *Mat. 25 34*. *Ef. 1 21, 22*. *Evr. 2.7, 8*. *Ps. 22.11*. *Evr. 13.20*. *1 Pet. 2.24*. și 5. care din har curat ne-a ales în Hristos Isus, Fiul Său, înainte de a fi fost puse temeliile lumii, L-a rânduit să fie Capul nostru, Fratele nostru, Păstorul nostru și marele Episcop al sufletelor noastre. Dar pentru că vrăjmășia dintre dreptatea lui Dumnezeu și păcatele noastre era atât de mare încât niciun trup, prin sine însuși, n-ar fi putut sau n-ar fi fost în stare să ajungă la Dumnezeu, se cuvenea ca Fiul lui Dumnezeu să coboare la noi *Ps. 130.3*. *Ps. 143.3*. *1 Tim. 2.5*. și să-Și ia un trup din trupul nostru, carne din carnea noastră și os din oasele noastre, și astfel să devină Mijlocitorul desăvârșit între Dumnezeu și om; dând tuturor celor ce cred în El puterea de a fi fii ai lui Dumnezeu, *Ioan 1.12*. *Ioan 20.17*. după cum El Însuși mărturisește: Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru. Prin această preasfântă frățietate, tot ce am pierdut în Adam ne este dat înapoi. Și de aceea nu ne temem deloc să-L numim pe Dumnezeu Tatăl nostru, nu atât pentru că ne-a creat (lucru pe care îl avem în comun cu cei lepădați), cât pentru că ni L-a dat pe singurul Său Fiu ca să ne fie Frate *Rom. 5.17, 18.19*. și ne-a dat har să-L recunoaștem și să-L îmbrățișăm ca singurul nostru Mijlocitor, după cum s-a spus mai înainte. Se cuvenea, mai departe, ca Mesia și Răscumpărătorul să fie Dumnezeu adevărat și om adevărat, *Rom. 8.15*. *Gal. 4.6*. *Fapt. 17.26*. *Evr. 2.11, 12*. *1 Pet. 3 18*. *Is. 53.8*. *Fapt. 2.4*. *1 Ioan 1 2*. pentru că urma să sufere pedeapsa

cuvenită pentru fărădelegile noastre și să Se înfățișeze înaintea judecății Tatălui Său, ca în persoana noastră, spre a suferi pentru fărădelegea și neascultarea noastră și spre a-l birui prin moarte pe cel ce era autorul morții. Dar pentru că numai Dumnezeirea nu putea suferi moartea, nici numai omenitatea nu o putea birui, El le-a unit pe amândouă într-o singură persoană, *Fapt. 20 28*. *1 Tim. 3.16*. *Ioan 3.16*. pentru ca slăbiciunea celei dintâi să sufere și să fie supusă morții (pe care noi o meritasem), iar puterea infinită și nebiruită a celeilalte, adică a Dumnezeirii, să triumfe și să ne câștige viață, libertate și biruință veșnică; și așa mărturisim și credem fără nicio îndoială.

IX - Moartea, patimile, îngroparea lui Hristos etc.

Evr. 10.1, 12. *Is. 53.5*. *Evr. 1 2.3*. *Ioan 1.29*. *Mat. 26.11*. *Deut. 21.23*. *Marc. 15.1, 2*. *Gal. 3.13*. *Luca 23.1, 2*. *Mat. 26.38*. *2 Cor. 5*. *Evr. 9 12*. *Evr. 10.5*. Că Domnul nostru Isus S-a adus pe Sine Însuși jertfă de bunăvoie Tatălui Său pentru noi; că a suferit împotrivirea păcătoșilor; că a fost rănit și lovit pentru fărădelegile noastre; că El, fiind Mielul curat și nevinovat al lui DUMNEZEU, a fost osândit înaintea unui judecător pământesc, pentru ca noi să fim achitați înaintea scaunului de judecată al Dumnezeului nostru; că a suferit nu numai moartea crudă a crucii (care era blestemată prin hotărârea lui Dumnezeu), ci și că a suferit pentru o vreme mânia Tatălui Său, pe care o meritaseră păcătoșii. Dar totuși mărturisim deschis că a rămas singurul Fiu preaiubit și binecuvântat al Tatălui Său, chiar în mijlocul chinului și suferinței Sale, pe care le-a suferit în trup și în suflet, ca să aducă deplina satisfacție pentru păcatele poporului Său. După care mărturisim și declarăm că nu mai rămâne nicio altă jertfă pentru păcate; iar dacă cineva ar afirma aceasta, nu ne îndoim deloc să declarăm că aceia sunt hulitori împotriva morții lui Hristos și a curățirii și satisfacției veșnice câștigate nouă prin ea.

X - Învierea

NOI credem fără îndoială că, întrucât era cu neputință ca durerile morții să-L țină în robie pe Autorul vieții, *Fapt. 2.23*. *Fapt. 3.26*. *Rom. 6.5, 11*. *Fapt. 2.24 Rom. 4 25*. *Evr. 2.14, 15*. *Mat. 28 Ioan 20.27* și 21.7. Domnul nostru Isus, răstignit, mort și îngropat, care S-a coborât în iad, a înviat pentru îndreptățirea noastră și, nimicindu-l pe cel ce era autorul morții, ne-a readus viața, nouă, celor ce eram supuși morții și robiei ei. Știm că învierea Lui a fost confirmată prin mărturia chiar a vrăjmașilor Săi. Prin învierea morților, *Luca 24.41, 42, 43*. ale căror morminte s-au deschis, iar ei au înviat și s-au arătat multora în cetatea Ierusalimului. A fost confirmată și prin mărturia îngerilor și prin simțurile și judecata apostolilor Săi și a altora, care au avut părtășie cu El și au mâncat și au băut cu El după învierea Sa. *Ioan 21.12, 13*.

XI - Înălțarea

NOI nu ne îndoim deloc *Luca 24.51*. *Fapt. 1.9*. *Mat. 28.6*. *Mat. 16.9*. *Luca 24 6*. *Ioan 20.9*. *Mat. 28 18*. *1 Ioan 2.1*. *1 Tim. 2.5*. *Ps. 110 1*. *Mat. 22 44*. *Mat. 12 36*. *Luca 20.42.43 Fapt. 1.1*. *Fapt. 3.19*. *1 Tes. 1.4, 5, 6, 7, 8*. că același trup care S-a născut din Fecioară, a fost răstignit, a murit și a fost îngropat și care a înviat, S-a înălțat la ceruri, spre împlinirea tuturor lucrurilor: unde, în numele nostru și spre mângâierea noastră, a primit toată puterea în cer și pe pământ; unde șade la dreapta Tatălui, înscăunat în Împărăția Sa, Avocat și singur Mijlocitor pentru noi; care slavă, cinste și prerogativă numai El, dintre frați, o va avea, până când toți vrăjmașii Lui vor fi făcuți așternut al picioarelor Lui, după cum credem fără îndoială că vor fi la judecata cea de pe urmă; la împlinirea căreia credem cu siguranță că același Domn al nostru Isus Se va întoarce în chip văzut și vădit, așa cum a fost văzut înălțându-Se. Și atunci credem cu tărie că va veni vremea înviorării și a așezării din nou a tuturor lucrurilor, *Mat. 25.34*. *Apoc. 21.27*. *Is. 66.24 Mat. 25.41*. *Marc. 9.44, 46, 48* încât cei care de la început au suferit silnicie, ocară și nedreptate pentru dreptate vor moșteni nemurirea fericită făgăduită de la început. Dar, dimpotrivă, cei încăpățânați, cruzi,

neascultători, asupritorii, cei spurcați, preacurvarii și tot felul de oameni necredincioși vor fi aruncați în temnița întunericului de afară, *Mat. 22.13. 2 Pet. 3 11. 2 Cor. 5.11. Luca 21.28. Ioan 15.4* etc. *Is. 7.14. Ef. 1.22. Col. 1.18. Evr. 9.11, 15. Evr. 10.21. 1 Ioan 2.1. 1 Tim. 2.5.* unde viermele lor nu va muri, nici focul lor nu se va stinge; aducerea aminte de acea zi și de judecata ce se va face în ea nu este pentru noi doar un frâu prin care poftele noastre trupești sunt înfrânate, ci și o mângâiere atât de neprețuită, încât nici amenințarea prinților lumești, nici frica de moartea vremelnică și de primejdia de față nu ne pot face să renunțăm la acea părtășie binecuvântată și să o părăsim, pe care noi, mădularele, o avem cu Capul nostru și singurul Mijlocitor, Hristos Isus; pe care Îl mărturisim și Îl declarăm a fi Mesia cel făgăduit, singurul Cap al Bisericii, Legiuitorul nostru drept, singurul nostru Mare Preot, Avocat și Mijlocitor. În cinstea și slujbele căruia, dacă vreun om sau înger ar îndrăzni să se amestece, îi detestăm și îi urâm cu totul, ca hulitori împotriva Suveranului și Preaînaltului nostru Cârmuitor, Hristos Isus.

XII - Credința în Duhul Sfânt

Această credință a noastră *Mat. 16.17. Ioan 14 26. Ioan 14.11. Fapt. 5.4 . Ioan 16.13. Col. 2.13. Ef. 2.1. Ioan 9.39. Apoc. 3.13.* și siguranța ei nu purced din carne și sânge, adică din nicio putere firească din noi, ci sunt insuflarea Duhului Sfânt, pe care Îl mărturisim Dumnezeu egal cu Tatăl și cu Fiul, care ne sfințește și ne călăuzește în tot adevărul prin propria Sa lucrare, fără de care am rămâne pe vecie vrăjmași ai lui Dumnezeu și neștiutori de Fiul Său, Hristos Isus. Căci din fire suntem atât de morți, atât de pervertiți și de orbi, încât nici nu putem simți când suntem împunși, nici vedea lumina când strălucește, nici încuviința voia lui Dumnezeu când este descoperită, dacă Duhul Domnului Isus nu învie ceea ce este mort, *Mat. 17.17. Mat. 9.19. Luca 9 41. Ioan 6 63. Mica 7.8. 1 Împ. 8.8. Ps. 100.3 . Rom. 5.10. Ioan 3.5. Tit 3.5. Rom. 5 8. Filip. 3.9. Filip. 1.6. 2 Cor. 3.5. Ef. 1 6.* nu îndepărtează întunericul din minții noastre și nu pleacă inimile noastre încăpățânate spre ascultarea de binecuvântata Sa

voie; și astfel, după cum mărturisim că Dumnezeu Tatăl ne-a creat când nu eram, după cum Fiul Său, Domnul nostru Isus, ne-a răscumpărat când Îi eram vrăjmași, tot așa mărturisim că Duhul Sfânt ne sfințește și ne regenerează fără nicio socotință a vreunui merit care să purceadă de la noi, fie înainte, fie după regenerarea noastră. Ca să spunem acest lucru în cuvinte și mai lămurite: după cum ne dezbrăcăm de bunăvoie de toată cinstea și slava propriei noastre creări și răscumpărări, tot așa facem și cu regenerarea și sfințirea noastră; căci de la noi înșine nu suntem în stare să cugetăm nici măcar un singur gând bun, ci Cel care a început lucrarea cea bună în noi este singurul care ne ține în ea, spre lauda și slava harului Său nemeritat.

XIII - Cauza faptelor bune

Ef. 2.10. *Filip. 2.13*. *Ioan 15.5*. *Rom. 8.9*. ASTFEL încât mărturisim că pricina faptelor bune nu este voința liberă, ci Duhul Domnului Isus, care, locuind în inimile noastre prin credința adevărată, aduce acele fapte bune pe care Dumnezeu le-a pregătit ca să umblăm în ele; căci aceasta o afirmăm cu toată îndrăzneala: că este hulă a spune că Hristos Isus locuiește în inima celor în care nu este niciun duh de sfințire; și de aceea nu ne temem să afirmăm că ucigașii, asupritorii, prigonitorii cruzi, preacurvarii, curvarii, cei spurcați, închinătorii la idoli, bețivii, hoții și toți lucrătorii fărădelegii nu au nici credință adevărată, nici vreo parte din Duhul sfințirii, care purcede de la Domnul Isus, atâta vreme cât stăruie cu încăpățânare în răutatea lor. Căci de îndată ce Duhul Domnului Isus (pe care copiii aleși ai lui Dumnezeu Îl primesc prin credința adevărată) ia în stăpânire inima vreunui om, *Rom. 7.15, 16, 17*. tot atât de îndată îl regenerează și îl înnoiește pe acel om, încât el începe să urască ce iubea mai înainte și începe să iubească ce ura mai înainte; *Gal. 5.17*. și de aici vine acea luptă necurmată care este între carne și Duh în copiii lui Dumnezeu, în timp ce carnea și omul firesc (potrivit propriei lor stricăciuni) poftesc după lucrurile plăcute și desfătătoare pentru ele, cârtesc în necaz, se înalță în propășire și în fiecare clipă sunt aplecate și gata să jignească

Maiestatea lui Dumnezeu; *Rom. 8 16*. *Rom. 7.24*. *Rom. 8 22*. *Ef. 4.17, 18, 19*. dar Duhul lui Dumnezeu, care mărturisește duhului nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu, ne face să ne împotrivim diavolului, să urâm plăcerile spurcate, să gemem în prezența lui Dumnezeu pentru izbăvirea din această robie a stricăciunii și, în cele din urmă, să biruim păcatul, ca să nu domnească în trupurile noastre muritoare. Această luptă nu o au oamenii trupești, *2 Tim. 2.26*. fiind lipsiți de Duhul lui Dumnezeu, ci urmează păcatul și îl ascultă cu lăcomie și fără pocăință, după cum îi împung diavolul și poftele lor stricate. Dar fiii lui Dumnezeu (după cum s-a spus mai înainte) luptă împotriva păcatului, suspină și plâng când se văd ispitiți la nelegiuire, iar dacă cad, se ridică din nou cu o pocăință stăruitoare și nefățarnică; și aceste lucruri nu le fac prin propria lor putere, ci puterea Domnului nostru Isus (fără de care n-ar putea face nimic) lucrează în ei tot ce este bine. *Ioan 15 5*.

XIV - Ce fapte sunt socotite bune înaintea lui Dumnezeu

NOI mărturisim și recunoaștem *Ex. 20.3* etc. *Deut. 4.7* etc. că Dumnezeu i-a dat omului Legea Sa sfântă, în care nu numai că sunt oprite toate acele fapte care nu plac și jignesc Maiestatea Sa dumnezeiască, ci sunt și poruncite toate acelea care Îi plac și pe care a făgăduit să le răsplătească. Și aceste fapte sunt de două feluri: unele se fac spre cinstea lui Dumnezeu, celelalte spre folosul aproapelui nostru; *Luca 1.75*. *Mica 6.7*. și amândouă au drept temei voia descoperită a lui Dumnezeu. A avea un singur Dumnezeu, a ne închina Lui și a-L cinsti, a-L chema în toate necazurile noastre, a respecta cu evlavie sfântul Său Nume, a asculta Cuvântul Său, a-l crede, a ne împărtăși de sfintele Sale sacramente, acestea sunt faptele primei table. *Ef. 6.17*. *Ezec. 22.1* etc. *1 Cor. 6.19, 20 1 Tes. 4.4, 5, 6 Ier. 22.3 9 9* etc. A cinsti pe tată și pe mamă, pe prinți, pe cârmuitori și pe stăpânirile mai înalte, a-i iubi, a-i sprijini, ba chiar a asculta de poruncile lor (atunci când nu sunt potrivnice poruncii lui Dumnezeu), a scăpa viața celor nevinovați, a înfrâna tirania, a apăra pe cei asupriți, a ne păstra trupurile curate și sfinte, *Is. 50.1* etc. *1 Tes. 4 6*. *Rom. 13.2*. *Ezec. 22.13*. *1 Ioan 3*

4. a trăi în cumpătare și înfrânare, a ne purta drept cu toți oamenii, și în cuvânt, și în faptă, și, în sfârșit, a înfrâna pofta de a face rău aproapelui nostru, acestea sunt faptele bune ale celei de-a doua table, care sunt cât se poate de plăcute și bine primite de Dumnezeu, fiindcă aceste fapte sunt poruncite de El Însuși. Contrarul lor este păcatul cel mai urâcios, care întotdeauna Îi displace și Îl mânie; precum: a nu-L chema numai pe El când avem nevoie, a nu asculta Cuvântul Său cu evlavie, a-l disprețui și a-l nesocoti, a avea idoli sau a ne închina lor, a întreține și a apăra idolatria, a socoti ușuratic Numele vrednic de cinste al lui Dumnezeu, a pângări, a folosi rău sau a disprețui sacramentele lui Hristos Isus, *Rom. 14.23*. a nu asculta sau a ne împotrivi oricăror pe care Dumnezeu i-a pus în autoritate (câtă vreme nu trec peste hotarele slujbei lor), a ucide sau a fi de acord cu aceasta, *Evr. 11.6*. a purta ură sau a îngădui să fie vărsat sânge nevinovat, *1 Sam. 15.22*. dacă putem să-l împiedicăm; și, în sfârșit, călcarea oricărei alte porunci din prima sau din a doua tablă o mărturisim și o afirmăm a fi păcat, *1 Cor. 10.31*. prin care se aprinde mânia fierbinte a lui Dumnezeu împotriva lumii mândre și nerecunoscătoare. *1 Ioan 3.4*. Astfel încât afirmăm că fapte bune sunt numai acelea care se fac în credință și la porunca lui Dumnezeu, care în Legea Sa a arătat care sunt lucrurile care Îi plac; *Is. 29.13*. iar fapte rele afirmăm că sunt nu numai acelea care se fac în mod vădit împotriva poruncii lui Dumnezeu, *Mat. 15.9*. ci și acelea care, în lucrurile religiei și ale închinării la Dumnezeu, nu au alt temei decât născocirea și părerea omului, *Marc. 7.7*. pe care Dumnezeu le-a lepădat întotdeauna de la început, după cum suntem învățați prin proorocul Isaia și prin Învățătorul nostru Hristos Isus, în aceste cuvinte: În zadar Mi se închină, dând învățături care sunt porunci ale oamenilor.

XV - Desăvârșirea Legii și nedesăvârșirea omului

Lev. 18.5. Gal. 3.12. 1 Tim. 1.8. Rom. 7.12. Ps. 19.7, 8, 9. Deut. 5.29. Rom. 10.3. 1 Împ. 8.46. 2 Cron. 6.36. Ecl. 7.22. Prov. 20.9. 1 Ioan 1.8. Ioan 1.18. Rom. 10.4. Gal. 3 13. Deut. 27.26. Filip. 2.15. Is. 64.6. Luca 17.10. Legea

lui Dumnezeu o mărturisim și o recunoaștem preadreaptă, preaechitabilă, preasfântă și preadesăvârșită, poruncind acele lucruri care, fiind împlinite în desăvârșire, ar putea da viață și l-ar putea aduce pe om la fericirea veșnică. Dar firea noastră este atât de stricată, atât de slabă și de nedesăvârșită, încât nu suntem niciodată în stare să împlinim faptele Legii în desăvârșire; ba chiar, dacă zicem că n-avem păcat (chiar și după ce am fost regenerați), ne înșelăm singuri, și adevărul lui Dumnezeu nu este în noi. Și de aceea se cuvine să-L apucăm pe Hristos Isus cu dreptatea și satisfacția Sa, care este sfârșitul și împlinirea Legii pentru toți cei ce cred, prin care suntem puși în această libertate, ca blestemul și osânda lui Dumnezeu să nu cadă asupra noastră, deși nu o împlinim în toate punctele: căci Dumnezeu Tatăl, privindu-ne în trupul Fiului Său, Hristos Isus, primește ascultarea noastră nedesăvârșită ca și cum ar fi desăvârșită și acoperă faptele noastre, care sunt întinate de multe pete, cu dreptatea Fiului Său. Nu vrem să spunem că suntem puși în așa libertate încât să nu datorăm nicio ascultare Legii (căci aceasta am mărturisit-o lămurit mai înainte), ci aceasta o afirmăm: că niciun om de pe pământ (în afară numai de Hristos Isus) n-a dat, nu dă și nu va da prin faptă acea ascultare față de Lege pe care Legea o cere; ci, după ce am făcut toate lucrurile, trebuie să cădem jos și să mărturisim fără fățărnicie că suntem robi netrebnici. Și de aceea, oricine se laudă cu meritele propriilor fapte sau își pune încrederea în faptele de supererogare se laudă cu ceea ce nu este și își pune încrederea într-o idolatrie vrednică de osândă.

XVI - Despre Biserică

DUPĂ cum credem într-un singur Dumnezeu, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, tot așa credem cu cea mai mare tărie *Mat. 28.20*. că de la început a fost, acum este *Ef. 1.4*. *Col. 1.18*. și până la sfârșitul lumii va fi o Biserică, adică o adunare și o mulțime de oameni aleși de Dumnezeu, care I se închină cum se cuvine și Îl îmbrățișează prin credința adevărată în Hristos Isus, *Ef. 5.23, 24, 25, 26*. care este singurul Cap al acestei Biserici, care este de asemenea Trupul și

Mireasa lui Hristos Isus; care Biserică este catolică, adică universală, pentru că îi cuprinde pe aleșii din toate veacurile, din toate regatele, neamurile și limbile, fie dintre iudei, fie dintre neamuri, care au comuniune sau părtășie cu Dumnezeu Tatăl și cu Fiul Său, Hristos Isus, *Apoc. 7.8*. prin sfințirea Duhului Său Sfânt; și de aceea este numită comuniunea (nu a celor profani), ci a sfinților, *Ef. 2.19*. care, ca cetățeni ai Ierusalimului ceresc, se bucură de cele mai neprețuite binefaceri, anume de un singur Dumnezeu, un singur Domn Isus, o singură credință și un singur botez; în afara acestei Biserici nu este nici viață, nici fericire veșnică. Și de aceea urâm cu totul hula acelora care afirmă că oamenii care trăiesc potrivit echității și dreptății vor fi mântuiți, oricare ar fi religia pe care au mărturisit-o. Căci, după cum fără Hristos Isus nu este nici viață, nici mântuire, tot așa nimeni nu va avea parte de ea, decât aceia pe care Tatăl i-a dat Fiului Său, Hristos Isus, și aceia care, la vremea lor, vin la El, mărturisesc învățătura Lui *Ioan 5.24*. *Ioan 17.6*. *2 Tim. 2.19 Ioan 13.14*. *Ef. 1.10*. *Col. 1.10*. *Evr. 12.4*. și cred în El (îi cuprindem pe copii împreună cu părinții credincioși). Această Biserică este invizibilă, cunoscută numai de Dumnezeu, care singur știe pe cine a ales, și îi cuprinde (după cum s-a spus) atât pe aleșii care au plecat din lume (numită îndeobște Biserica triumfătoare), cât și pe cei care încă trăiesc și luptă împotriva păcatului și a Satanei, precum și pe cei care vor trăi de acum înainte.

XVII - Nemurirea sufletelor

Aleșii care au plecat din lume sunt în pace *Apoc. 14.13*. *Is. 25. 8*. *Apoc. 7.16, 17*. *Apoc. 21.4*. *Apoc. 16.10, 11 Is. 66.24*. *Marc. 9.44, 46, 48*. și se odihnesc de ostenelile lor, nu în sensul că dorm și ajung într-o anumită uitare (cum afirmă unele minți fanteziste), ci în sensul că sunt izbăviți de orice frică, de orice chin și de orice ispită, cărora noi și toți aleșii lui Dumnezeu le suntem supuși în această viață și de aceea purtăm numele de Biserica luptătoare. După cum, dimpotrivă, cei lepădați și necredincioși care au plecat din lume au chin, *Luca 23.43*. *Luca 16.24, 25*. suferință și durere care nu se pot

spune, așa încât nici unii, nici ceilalți nu sunt într-un asemenea somn încât să nu simtă bucurie sau chin, după cum mărturisesc limpede pilda lui Hristos Isus din capitolul al șaisprezecelea din Luca, cuvintele Lui către tâlhar *Apoc. 6.9, 10*. și aceste cuvinte ale sufletelor care strigă de sub altar: O, Doamne, Tu care ești neprihănit și drept, până când nu vei răzbuna sângele nostru asupra celor ce locuiesc pe pământ?

XVIII - Despre semnele prin care adevărata Biserică se deosebește de cea falsă și cine va fi judecătorul doctrinei

Pentru că Satana s-a străduit de la început să-și împodobească sinagoga molipsitoare cu titlul de Biserică a lui Dumnezeu *Gen. 4.8*. *Gen. 21.9*. *Gen. 27.41*. *Mat. 23.34*. *Ioan 15.18, 19*. și a aprins inimile ucigașilor cruzi să prigonească, să tulbure și să necăjească adevărata Biserică și pe mădularele ei, așa cum a făcut Cain cu Abel, Ismael cu Isaac, Esau cu Iacov, și toată preoțimea iudeilor cu Isus Hristos Însuși *Ioan 11 35*. *Ioan 15.20, 24*. și cu apostolii Săi după El, este un lucru cât se poate de necesar ca adevărata Biserică să fie deosebită de sinagoga spurcată prin semne limpezi și desăvârșite, *Fapt. 4.1* etc. *Fapt. 5.17* etc. *Gen. 4 1*. *Ps. 48.1, 2*. ca nu cumva, fiind înșelați, să primim și să îmbrățișăm, spre propria noastră osândă, pe una în locul celeilalte. Semnele, însemnele și dovezile sigure prin care Mireasa neprihănită a lui Hristos Isus este cunoscută și deosebită de desfrânata îngrozitoare, biserica cea vicleană, *Mat. 5.35*. *Ioan 12.42*. *Ef. 2.20*. *Fapt. 2.42*. afirmăm că nu sunt nici vechimea, nici titlul uzurpat, nici succesiunea în linie dreaptă, nici locul rânduit, nici mulțimea oamenilor care aprobă vreo rătăcire. Căci Cain, ca vârstă și titlu, a fost pus înaintea lui Abel și a lui Set; Ierusalimul avea întâietate față de toate locurile de pe pământ, *Ioan 10, 27*. unde erau și preoții coborâtori în linie dreaptă din Aaron, și o mulțime mai mare îi urma pe cărturari, *Ioan 18.37*. pe farisei și pe preoți decât cei care credeau fără fățărnicie în Hristos Isus și Îl aprobau pe El și învățătura Lui; *1 Cor. 1 13*. și totuși (după cum presupunem) niciun om cu judecată sănătoasă nu va admite că vreunul dintre cei pomeniți mai sus era Biserica lui

Dumnezeu. Semnele adevăratei Biserici a lui Dumnezeu credem, mărturisim și declarăm, așadar, că sunt: mai întâi, predicarea adevărată a Cuvântului lui Dumnezeu, *1 Cor. 11.20, 23*. în care Dumnezeu S-a descoperit nouă, după cum arată scrierile proorocilor și ale apostolilor. *Mat. 28 19 20 Marc. 16.15. Rom. 4 11. Mat. 18 20. 1 Cor. 1.2. 2 Cor. 1.1. Gal. 1 2. Ef. 1 1. Fapt. 16.9, 10.18*. În al doilea rând, dreapta administrare a sacramentelor lui Hristos Isus, care trebuie să fie alăturate Cuvântului și făgăduinței lui Dumnezeu, ca să le pecetluiască și să le întărească în inimile noastre. În sfârșit, disciplina bisericească exercitată cu dreptate, după cum prescrie Cuvântul lui Dumnezeu, prin care viciul este înfrânat și virtutea hrănită. Oriunde, așadar, se văd aceste semne de mai sus și dăinuie o vreme oarecare (fie numărul oricât de mic, peste doi sau trei), acolo, fără nicio îndoială, este adevărata Biserică a lui Hristos, care, potrivit făgăduinței Sale, este în mijlocul lor; *1 Cor. 1* etc. *Fapt. 20.17* etc. *Ioan 20.31. 2 Tim. 3 16 17 2 Pet. 1 20, 21*. nu acea Biserică universală (despre care am vorbit mai înainte), ci una particulară, cum era în Corint, Galatia, Efes și alte locuri în care slujba a fost sădită de Pavel și care au fost numite chiar de el Bisericile lui Dumnezeu; și asemenea Biserici mărturisim că avem noi, locuitorii Regatului Scoției, mărturisitori ai lui Hristos Isus, în orașele, târgurile și locurile noastre reformate. Căci învățătura predată în Bisericile noastre este cuprinsă în Cuvântul scris al lui Dumnezeu, anume în cărțile Noului și Vechiului Testament; în acele cărți, vrem să spunem, care din vechime au fost socotite canonice, în care afirmăm că toate lucrurile care trebuie crezute pentru mântuirea neamului omenesc sunt exprimate îndeajuns. *Ioan 5 29*. Tâlcuirea lor, mărturisim, nu ține de nicio persoană particulară sau publică, nici de vreo Biserică, pentru vreo întâietate sau prerogativă personală sau locală pe care una ar avea-o față de alta, ci ține de Duhul lui Dumnezeu, *Ef. 4 4* prin care a fost scrisă și Scriptura. Când se iscă, așadar, vreo neînțelegere privind dreapta înțelegere a vreunui loc sau a vreunei propoziții din Scriptură, sau privind îndreptarea vreunui abuz în Biserica lui Dumnezeu, nu trebuie să ne uităm atât la ce au spus și au făcut oamenii dinaintea noastră, cât la ceea ce

Duhul Sfânt spune în chip unitar în tot trupul Scripturilor și la ceea ce Hristos Isus Însuși a făcut și a poruncit să se facă. Căci acesta este un lucru recunoscut de toți: că Duhul lui Dumnezeu, care este Duhul unității, nu Se contrazice în nimic pe Sine Însuși. Dacă, așadar, tâlcuirea, hotărârea sau sentința vreunui doctor, a vreunei Biserici sau a vreunui conciliu se împotrivește Cuvântului lămurit al lui Dumnezeu, scris în vreun alt loc al Scripturii, este un lucru cât se poate de sigur că acolo nu este adevărata înțelegere și intenție a Duhului Sfânt, chiar dacă concilii, regate și neamuri le-ar fi aprobat și primit. Căci nu îndrăznim să primim și să admitem nicio tâlcuire care se împotrivește vreunui punct principal al credinței noastre sau vreunui alt text lămurit al Scripturii ori regulii dragostei.

XIX - Autoritatea Scripturilor

DUPĂ cum credem și mărturisim că Scripturile lui Dumnezeu sunt îndestulătoare ca să-l învețe pe omul lui Dumnezeu și să-l facă desăvârșit, *2 Tim. 3.16, 17* tot așa afirmăm și declarăm că autoritatea lor este de la Dumnezeu și că nu atârnă nici de oameni, nici de îngeri. Afirmăm, așadar, că aceia care susțin că Scripturile nu au altă autoritate decât cea primită de la Biserică sunt hulitori împotriva lui Dumnezeu și nedrepți față de adevărata Biserică, care întotdeauna aude și ascultă glasul propriului ei Mire și Păstor, *Ioan 10.27*. dar nu își ia asupra ei să fie stăpână peste el.

XX - Despre conciliile generale, despre puterea, autoritatea și cauza întrunirii lor

DUPĂ cum nu osândim cu ușurință ceea ce oameni evlavioși, adunați laolaltă în concilii generale convocate în mod legiuit, ne-au înfățișat, *Gal. 2.11, 12, 13, 14*. tot așa nu îndrăznim să primim fără o cercetare dreaptă orice li se impune oamenilor *1 Tim. 4.1, 2, 3. Col. 2.18, 19, 20, 21, 22, 23*. sub numele de concilii generale; căci este limpede că, după cum erau oameni, tot așa unele dintre ele au

greșit vădit, și aceasta în lucruri de mare greutate și însemnătate. Așadar, în măsura în care conciliul dovedește prin Cuvântul lămurit al lui Dumnezeu hotărârea și porunca pe care o dă, în aceeași măsură le cinstim și le îmbrățișăm. Dar dacă oameni, sub numele de conciliu, pretind că ne plăsmuiesc articole noi ale credinței noastre sau că fac rânduieli potrivnice Cuvântului lui Dumnezeu, *Fapt. 15.1* etc. atunci trebuie să le lepădăm cu totul, ca învățătură a demonilor, care ne trage sufletele de la glasul singurului nostru Dumnezeu, ca să urmăm învățăturile și rânduielile oamenilor. Pricina, așadar, pentru care s-au întrunit conciliile generale *1 Tim. 3.15. Evr. 3.2. 1 Cor. 14.40*. nu a fost nici să facă vreo lege veșnică (pe care Dumnezeu nu o făcuse mai înainte), nici să plăsmuiască articole noi ale credinței noastre, nici să dea autoritate Cuvântului lui Dumnezeu, cu atât mai puțin să facă să fie Cuvântul Său, ori tâlcuirea adevărată a acestuia, ceea ce nu fusese mai înainte exprimat prin sfânta Sa voie în Cuvântul Său. Ci pricina conciliilor (vrem să spunem a celor care au meritat numele de concilii) a fost, în parte, combaterea ereziilor și darea unei mărturisiri publice a credinței lor către urmașii ce aveau să vină, lucruri pe care le-au făcut amândouă prin autoritatea Cuvântului scris al lui Dumnezeu, și nu prin vreo părere sau prerogativă că n-ar putea greși din pricina adunării lor generale. Și aceasta socotim că a fost pricina principală a conciliilor generale. Cealaltă a fost ca să fie întocmită și păzită în Biserică o bună rânduială și ordine, în care (ca în casa lui Dumnezeu) se cuvine ca toate lucrurile să se facă în chip cuviincios și cu rânduială; nu că am crede că o singură rânduială și o singură ordine în ceremonii pot fi hotărâte pentru toate veacurile, vremurile și locurile; căci, după cum ceremoniile (cele pe care le-au născocit oamenii) nu sunt decât vremelnice, tot așa pot și trebuie să fie schimbate atunci când mai degrabă hrănesc superstiția decât zidesc Biserica ce le folosește.

XXI - Despre sacramente

DUPĂ cum părinții de sub Lege, *Gen. 17.10*. *Ex. 12.32*. *Gen. 17.4*. *Num. 9.13*. pe lângă adevărul jertfelor, aveau două sacramente principale, anume circumcizia și Paștele, iar cei care le nesocoteau și le disprețuiau nu erau socotiți poporul lui Dumnezeu, tot așa recunoaștem și mărturisim că noi, acum, în vremea Evangheliei, avem numai două sacramente principale, instituite de Domnul Isus și poruncite a fi folosite de toți cei care vor să fie socotiți mădulare ale trupului Său, anume *Mat. 28.19*. *Marc. 16.17*. *Mat. 26.26*. *Marc. 14.22*. *Luca 22.19*. *1 Cor. 11.24*. și 10.16. Botezul și Cina sau Masa Domnului Isus, numită comuniunea trupului și sângelui Său. Și aceste sacramente (atât ale Vechiului, cât și ale Noului Testament) au fost instituite de Dumnezeu nu numai ca să facă o deosebire văzută între poporul Său și cei care erau în afara legământului Său, ci și ca să exercite credința copiilor Săi și, prin împărtășirea de aceleași sacramente, să pecetluiască în inimile lor încredințarea făgăduinței Sale și a acelei preafericite împreunări, uniri și părtășii pe care aleșii o au cu Capul lor, Hristos Isus. Și astfel osândim cu totul deșertăciunea celor care afirmă că sacramentele nu sunt nimic altceva decât semne goale și deșarte. *Rom. 6.3, 4, 5*. *Gal. 3.27*. Nu, credem cu tărie că prin Botez suntem altoiți în Isus Hristos, ca să fim făcuți părtași ai dreptății Sale, prin care păcatele noastre sunt acoperite și iertate. Și, de asemenea, că în Cina folosită cum se cuvine, Hristos Isus este atât de unit cu noi, încât devine chiar hrana și mâncarea sufletelor noastre. Nu că ne-am închipui vreo transsubstanțiere a pâinii în trupul firesc al lui Hristos și a vinului în sângele Său firesc (cum au învățat în chip păgubitor și au crezut în chip vrednic de osândă papistașii), ci această unire și comuniune pe care o avem cu trupul și sângele lui Hristos Isus, în folosirea dreaptă a sacramentelor, este lucrată prin lucrarea Duhului Sfânt, care prin credința adevărată ne înalță mai presus de toate lucrurile care sunt văzute, *Marc. 16.19*. *Luca 24.51*. *Fapt. 1.11*. *Fapt. 3.21*. *1 Cor. 10* etc. trupești și pământești, și ne face să ne hrănim cu trupul și sângele lui Hristos Isus, care a fost o dată frânt și vărsat pentru noi, care acum este în cer și Se înfățișează pentru noi înaintea Tatălui Său. Și cu toate acestea, în ciuda marii depărtări de loc care este între trupul Său, acum proslăvit în cer,

și noi, acum muritori pe acest pământ, totuși credem cu toată tăria că pâinea pe care o frângem este comuniunea trupului lui Hristos, iar paharul pe care îl binecuvântăm este comuniunea sângelui Său. Astfel încât mărturisim și credem fără îndoială că credincioșii, în folosirea dreaptă a Mesei Domnului, *Ef. 5.30*. *Mat. 27.50*. *Marc. 15.37*. *Luca 23.46*. *Ioan 19.30*. și 6.51, 53, 54, 55, 56, 57, 58. mănâncă astfel trupul și beau sângele Domnului Isus, încât El rămâne în ei, și ei în El; ba chiar că sunt făcuți astfel carne din carnea Lui și os din oasele Lui, încât, după cum Dumnezeirea veșnică a dat cărnii lui Hristos Isus (care, prin propria ei condiție și natură, era muritoare și stricăcioasă) viață și nemurire, tot așa carnea și sângele lui Hristos Isus, mâncate și băute de noi, ne dau aceleași prerogative; care, deși mărturisim că nu ne sunt date numai în acel moment, nici numai prin puterea și virtutea proprie a sacramentelor, totuși afirmăm că credinciosul, în folosirea dreaptă a Mesei Domnului, are o asemenea unire cu Hristos Isus pe care omul firesc nu o poate pricepe; ba mai mult, afirmăm că, deși credincioșii, împiedicați de nepăsare și de slăbiciunea omenească, nu au atâta folos cât ar voi chiar în clipa săvârșirii Cinei, totuși ea va aduce rod mai târziu, ca sămânța vie semănată în pământ bun; căci Duhul Sfânt, care nu poate fi niciodată despărțit de dreapta instituire a Domnului Isus, nu-i va lipsi pe credincioși de rodul acelei lucrări tainice; dar toate acestea, spunem, vin prin credința adevărată, care Îl apucă pe Hristos Isus, singurul care face ca sacramentele Sale să fie lucrătoare pentru noi; și de aceea, oricine ne defăimează, ca și cum am afirma sau am crede că sacramentele sunt doar semne goale și deșarte, ne face nedreptate și vorbește împotriva unui adevăr vădit. Dar aceasta trebuie să o mărturisim deschis și fără ocolișuri: că facem deosebire între Hristos Isus în substanța Sa veșnică și elementele din semnele sacramentale. *1 Cor. 11.28, 29*. Astfel încât nici nu ne vom închina semnelor în locul celui însemnat prin ele, nici nu le disprețuim și nu le socotim nefolositoare și deșarte, ci le folosim cu toată evlavia, cercetându-ne pe noi înșine cu sârguință înainte de a face aceasta, pentru că suntem încredințați prin gura apostolului că aceia care mănâncă din această pâine și beau din acest pahar în chip nevrednic sunt

vinovați față de trupul și sângele Domnului Isus.

XXII - Despre dreapta administrare a sacramentelor

Pentru ca sacramentele să fie administrate cum se cuvine, socotim că sunt necesare două lucruri: unul, ca ele să fie administrate de slujitori legiuiți, despre care afirmăm că sunt numai aceia care sunt rânduiți pentru predicarea Cuvântului, în a căror gură Dumnezeu a pus un cuvânt de îndemn, ei fiind oameni aleși în mod legiuit pentru aceasta de o Biserică. Celălalt, ca ele să fie administrate cu acele elemente și în acel fel pe care le-a rânduit Dumnezeu. Altfel, afirmăm că ele încetează să fie sacramente adevărate ale lui Hristos Isus. Și de aceea fugim de părtășia cu Biserica papistașă în împărtășirea de sacramentele ei: mai întâi, pentru că slujitorii ei nu sunt slujitori ai lui Isus Hristos (ba, *Mat. 26.26* etc. *Marc. 14.22* etc. *Luca 22.19* etc. *1 Cor. 11.24*. ceea ce e și mai îngrozitor) ei îngăduie ca femeile, cărora Duhul Sfânt nu le îngăduie să învețe în adunare, să boteze. Și în al doilea rând, pentru că au stricat atât de mult și un sacrament, și celălalt cu propriile lor născociri, încât nicio parte din lucrarea lui Hristos nu rămâne în curăția ei de la început; căci untdelemnul, sarea, scuipatul și altele asemenea la Botez nu sunt decât născociri omenești; adorarea, venerarea, purtarea pe străzi și prin orașe și păstrarea pâinii în cutii sunt o pângărire a sacramentelor lui Hristos, și nu o folosire a lor. Căci Hristos Isus a zis: Luați, mâncați etc. Faceți aceasta spre pomenirea Mea. Prin aceste cuvinte și această poruncă a sfințit pâinea și vinul ca să fie sacramentul trupului și sângelui Său, cu scopul ca una să fie mâncată și ca toți să bea din celălalt, și nu ca să fie păstrate spre a li se aduce închinare și cinste ca lui Dumnezeu, cum au făcut până acum papistașii orbi, care au săvârșit și sacrilegiu, furând de la popor o parte a sacramentului, anume paharul binecuvântat. Mai mult, pentru ca sacramentele să fie folosite cum se cuvine, se cere ca scopul și pricina pentru care au fost instituite sacramentele să fie înțelese și păzite atât de slujitor, cât și de cei care le primesc; căci, dacă se schimbă intenția celui care primește, folosirea

dreaptă încetează; lucru cât se poate de vădit din lepădarea jertfelor (ca și atunci când învățătorul învață o învățătură falsă), care erau urâte și urâcioase lui Dumnezeu (deși erau propriile Lui rânduieli), pentru că oamenii nelegiuiți le foloseau în alt scop decât cel pe care îl rânduise Dumnezeu. Același lucru îl afirmăm despre sacramentele din Biserica papistașă, în care afirmăm că toată lucrarea Domnului Isus este stricată, atât în forma exterioară, cât și în scop și intenție. Ce a făcut Hristos Isus Notă. și a poruncit să se facă este vădit din cei trei evangheliști care vorbesc despre sacrament și din Sfântul Pavel; ce face preotul la altarul său nu e nevoie să mai spunem. Scopul și pricina instituirii de către Hristos și pentru care același lucru trebuie folosit sunt exprimate în aceste cuvinte: Faceți aceasta spre pomenirea Mea; *1 Cor. 11.25, 26* ori de câte ori veți mânca din această pâine și veți bea din acest pahar, veți vesti (adică veți înălța, veți propovădui, veți preamări și veți lăuda) moartea Domnului până va veni El. Dar cu ce scop și în ce intenție își spun preoții liturghiile, să mărturisească cuvintele doctorilor lor și scrierile lor: anume, că ei sunt mijlocitori între Hristos și Biserica Sa, *Evr. 9.27, 28* ca să aducă lui Dumnezeu Tatăl o jertfă ispășitoare pentru păcatele celor vii și ale celor morți; care învățătură, ca hulitoare față de Hristos Isus și ca știrbind deplina îndestulare a singurei Sale jertfe, adusă o dată pentru curățirea tuturor celor ce vor fi sfințiți, o urâm, o detestăm și o lepădăm cu totul.

XXIII - Cui se cuvin sacramentele

Col. 2.11, 12 NOI mărturisim și recunoaștem că Botezul se cuvine atât pruncilor credincioșilor, cât și celor care sunt în vârstă și la anii priceperii; *Rom. 4.11*. *Gen. 17.10*. *Mat. 28.19*. și astfel osândim rătăcirea anabaptiștilor, care tăgăduiesc că Botezul se cuvine copiilor înainte ca ei să aibă credință și pricepere. Dar Cina Domnului mărturisim că se cuvine numai celor ce sunt din casa credinței și care se pot încerca și cerceta pe ei înșiși, atât în credința lor, cât și în îndatoririle lor față de aproapele. Cei care mănâncă la acea masă sfântă fără credință *1 Cor. 11.28, 29*. sau

fiind în neînțelegere și dezbinare cu frații lor mănâncă în chip nevrednic. Și de aceea, în Bisericile noastre, slujitorii fac o cercetare publică și particulară a cunoștinței și a purtării celor ce urmează să fie primiți la Masa Domnului Isus.

XXIV - Despre dregătorul civil

Rom. 13.1. *Tit 3.1*. *1 Pet. 2.13*. NOI mărturisim și recunoaștem că imperiile, regatele, stăpânirile și cetățile sunt deosebite și rânduite de Dumnezeu, iar puterile și autoritățile din ele (fie ale împăraților în imperiile lor, ale regilor în regatele lor, ale ducilor și prinților în stăpânirile lor, fie ale altor dregători în cetățile libere) sunt sfânta rânduială a lui Dumnezeu, rânduită spre arătarea propriei Sale slave și spre folosul și binele deosebit al neamului omenesc. *Rom. 13.2*. Astfel încât, oricine încearcă să desființeze sau să tulbure întreaga stare a orânduirilor civile, de mult statornicite, afirmăm că acei oameni nu numai că sunt vrăjmași ai neamului omenesc, ci și luptă în chip nelegiuit împotriva voii lămurite a lui Dumnezeu. *Rom. 13.7*. Mai mărturisim și recunoaștem că acele persoane care sunt puse în autoritate trebuie să fie iubite, cinstite, respectate cu teamă și ținute în cea mai adâncă prețuire, pentru că sunt locțiitorii lui Dumnezeu, în al căror scaun de judecată Dumnezeu Însuși șade și judecă (ba, *1 Pet. 2.17*. *Ps. 82.1*. chiar judecătorii și prinții înșiși), cărora Dumnezeu le-a dat sabia spre lauda și apărarea oamenilor buni și spre a răzbuna și a pedepsi pe toți făcătorii de rele vădiți. Regilor, și de asemenea prinților, cârmuitorilor și dregătorilor, afirmăm că le revine mai ales și în primul rând păstrarea și curățirea religiei, astfel încât ei nu sunt rânduiți numai pentru orânduirea civilă, ci și pentru susținerea adevăratei religii și pentru înăbușirea oricărei idolatrii și superstiții, 1 Cron. 22, 23, 24, 25, 26. cap. 2 Cron. 29, 30, 31. cap. *2 Cron. 34* și 35. cap. după cum se poate vedea la David, Iosafat, Ezechia, Iosia și alții, lăudați în chip deosebit pentru râvna lor în această pricină. Și de aceea mărturisim și declarăm că aceia care se împotrivesc stăpânirilor supreme (câtă vreme fac ceea ce ține de sarcina lor) se împotrivesc rânduielii lui Dumnezeu și, de aceea,

nu pot fi fără vină. Și mai afirmăm că oricine le refuză ajutorul, sfatul și mângâierea, în timp ce prinții și cârmuitorii se ostenesc cu veghere în îndeplinirea slujbei lor, acei oameni refuză ajutorul, sprijinul și sfatul lor lui Dumnezeu, care, prin prezența locțiitorului Său, le cere de la ei.

XXV - Darurile date în dar Bisericii

Deși Cuvântul lui Dumnezeu propovăduit cu adevărat, sacramentele administrate cum se cuvine și disciplina exercitată potrivit Cuvântului lui Dumnezeu sunt semnele sigure și infailibile ale adevăratei Biserici, *Mat. 13.24, 25, 26* etc. totuși nu vrem să spunem prin aceasta că fiecare persoană în parte, alăturată unei asemenea adunări, este un mădular ales al lui Hristos Isus; căci recunoaștem și mărturisim că neghina, zâzania și pleava pot fi semănate, pot crește din belșug și pot sta în mijlocul grâului, *Mat. 13 20, 21* adică cei lepădați pot fi alăturați în părtășia aleșilor și pot folosi în chip exterior, împreună cu ei, binefacerile Cuvântului și ale sacramentelor. *Rom. 10.9, 13*. Dar aceștia, fiind doar mărturisitori vremelnici cu gura, dar nu cu inima, cad înapoi și nu rămân până la sfârșit. Și de aceea nu au niciun rod din moartea, învierea și înălțarea lui Hristos. Dar cei care cred cu inimă nefățarnică și Îl mărturisesc cu îndrăzneală cu gura pe Domnul Isus (după cum am spus mai înainte) vor primi cu toată siguranța aceste daruri, *Rom. 7* etc. *2 Cor. 5.21*. mai întâi, în această viață, iertarea păcatelor, și aceasta numai prin credința în sângele lui Hristos, astfel încât, deși păcatul rămâne și stăruie necontenit în aceste trupuri muritoare, *Ioan 5.28, 29*. *Apoc. 20.13*. Iov 19.25, 26, 27. totuși nu ne este socotit, ci este iertat și acoperit cu dreptatea lui Hristos. În al doilea rând, la judecata de obște, fiecărui bărbat și fiecărei femei i se va da învierea cărnii. Căci marea își va da morții ei, pământul pe cei închiși în el; ba, Cel Veșnic, Dumnezeul nostru, Își va întinde mâna peste țărână, *Mat. 25 31*. *Apoc. 14.10*. și morții vor învia nestricăcioși, și aceasta în substanța aceleiași cărni pe care o poartă acum fiecare om, ca să primească, după faptele lor,

slavă sau pedeapsă; căci cei care acum își găsesc plăcerea în deșertăciune, *Rom. 2.7, 8, 9, 10*. cruzime, necurăție, superstiție sau idolatrie vor fi osândiți la focul care nu se stinge, *Filip. 3 21. 1 Cor. 15.28*. în care vor fi chinuiți pe vecie, atât în trupul lor, cât și în sufletele lor, pe care acum le dau să slujească diavolului în toată urâciunea. Dar cei care stăruie în facerea binelui până la sfârșit, mărturisind cu îndrăzneală pe Domnul Isus, credem cu statornicie că vor primi slavă, cinste și nemurire, ca să domnească pe vecie în viața veșnică împreună cu Hristos Isus, cu al cărui trup proslăvit vor fi făcuți asemenea toți aleșii Săi, când Se va arăta din nou la judecată și va da Împărăția lui Dumnezeu, Tatăl Său, care atunci va fi și va rămâne pe vecie totul în toate, Dumnezeu binecuvântat în veci; Căruia, împreună cu Fiul și cu Duhul Sfânt, să-I fie toată cinstea și slava, acum și în veci. Amin.

Scoală-Te, Doamne, și să fie dați de rușine vrăjmașii Tăi; să fugă dinaintea Ta cei ce urăsc Numele Tău cel sfânt. Dă robilor Tăi putere să vestească Cuvântul Tău cu îndrăzneală și fă ca toate neamurile să ajungă la adevărata cunoaștere a Ta.

© 2026 Westminster 1647 :: https://westminster1647.com/ro/correo